

El camp andalús encara lluita

Falta d'expectatives i excés de repressió». Així explica la situació dels jornalers andalusos Diamantino García, membre de l'Assemblea Nacional del Sindicato de Obreros del Campo (SOC) i antic president de l'organització. L'acumulació de juís i sentències contra camperols que han participat en protestes i ocupacions de finques, en mobilitzacions i activitats reivindicatives, està posant de manifest, en les últimes setmanes, el duríssim conflicte social que, avui, a pocs anys del final de segle, es produeix a Andalusia.

Les sentències de l'Audiència Provincial de Sevilla, condemnant a sis mesos i un dia de presó set jornalers d'El Coronil, i a 2 anys i 4 mesos un altre, tots pertanyents al SOC, i les de l'Audiència Provincial de Huelva, condemnant tres jornalers de Comissions Obreres a 6 mesos i un dia, són, de moment, els últims episodis d'un pols amb la justícia espanyola que els treballadors del camp mantenen de fa molt de temps.

Amb la insuficient Reforma Agrària de la Junta d'Andalusia paralitzada i sense perspectives immediates de solució per als problemes endèmics del camp andalús, la repressió policial i les causes judicials —sovint reobertes després d'alguns anys— estan posant la societat agrària d'Andalusia en un punt crític.

D'acord amb les dades del Centre d'estudis i Desenvolupament Rural, organisme valencià dedicat a l'anàlisi dels problemes del camp, més de 400 jornalers (300 dels quals són del SOC) estan actualment pendents de juí, quasi tots en les províncies de Cadis i Sevilla. Les Audiències Provincials, amb una interpretació antidemocràtica de la legalitat; la fiscalia de l'estat, que no dóna instruccions adequades als fiscals; i el govern del PSOE, a través d'uns governadors civils que no dubten a reprimir contundentment les accions camperoles, són, en opinió dels sindicats agraris, els principals responsables de la situació.

De la contundència de la repressió és un exemple la forma en què la guardia civil assaltà l'ajuntament d'El Coronil per detenir els jornalers que s'hi havien tancat, en protesta contra la sanció de quinze dies de sou del fons de col·locació comunitari que els

Les condemnes judicials a diversos jornalers, la gran quantitat de casos pendents de juí i la duresa de la repressió, han posat, una vegada més, d'actualitat la conflictiva situació del camp andalús.

Adolf Beltran

el 56 per cent de les millors terres, la majoria de les vegades infrutilitzades o, senzillament, abandonades. Un país en el qual hi ha 270 latifundistes que posseeixen més de 2.500 hectàrees, amb terratinents com el Duque del Infantado, que en té més de 17.000».

Manuel Lara, membre del Comitè Executiu Nacional del SOC i un dels condemnats recentment per l'Audièn-

havia estat imposada per l'ocupació d'una finca. La guàrdia civil entrà al consistori després de volar amb Goma-2 la porta de l'edifici. Del processament generalitzat de jornalers dóna idea el fet que més de 350 membres del SOC han passat per les presons en els últims 5 anys.

Com diu Diamantino García, «els jornalers es veuen obligats a lluitar per la terra i pel treball en un país on l'I per cent dels propietaris acumula

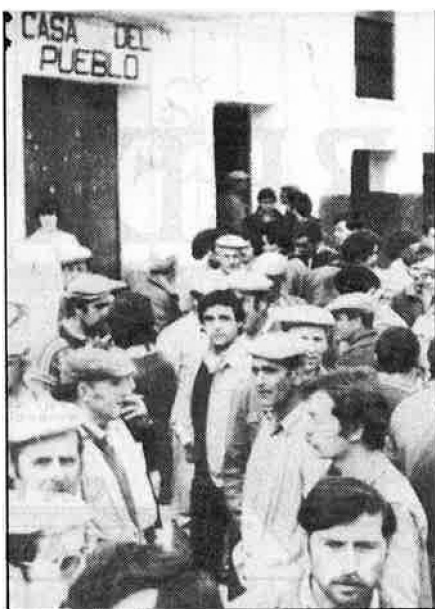
la majoria de les millors terres, la majoria de les vegades infrutilitzades o, senzillament, abandonades. Un país en el qual hi ha 270 latifundistes que posseeixen més de 2.500 hectàrees, amb terratinents com el Duque del Infantado, que en té més de 17.000».

Un fet que il·lustra clarament l'estat de la qüestió és el del subsidi d'atur, una ajuda que resulta essencial per als jornalers si tenim en compte que difícilment aconseguen

treballar un total de dos mesos a l'any. Per a l'obtenció del subsidi, és necessari que el treballador acredite la realització de 60 peonades, cosa que li donarà dret a nou mesos d'un sou de 20.000 pessetes, 4.000 de les quals han de ser descomptades en concepte de Seguretat Social. L'acreditació de les peonades es fa mitjançant la firma de l'empresari que contracta el jornal·ler.

Això ha generat tota una sèrie de tractes bruts, en els quals el jornal·ler treballa alguns dies debades a canvi de la firma del «senorito», que així revalida la seua prepotència caciquil, ja històrica en Andalusia.

Arrelat també profundament en la

collidores de cotó, remolatxa i-olives, es reivindicà la reforma agrària amb més contundència...»

La reforma agrària que planteja el SOC pot resumir-se en les següents reivindicacions: expropiació de latifundis i devolució de la terra als qui la treballen, formació de cooperatives agrícoles i camperoles, control de les fonts abastadores de primeres matèries i maquinària, foment de la indústria andalusca basada en els seus productes agraris, foment de la investigació sobre el procés de producció, foment dels cursos de cooperativisme i de tècniques de cultiu que no esquillen la terra...

W

A la dreta, marxa del sindicat CCOO en protesta per les mesures agràries del PSOE. Dalt, jornal·lers d'El Burgo (Màlaga), en una assemblea. Baix, pintada durant la «Ruta de los Pueblos», del SOC.

trista història del camp andalus, el Sindicato de Obreros del Campo és hereu de la tradició de l'anarcosindicalisme agrari i constitueix, més que un sindicat convencional, un autèntic moviment socio-polític. Diamantino García defineix el SOC com a «netament jornal·ler (a diferència d'altres sindicats agraris en zones on l'estructura de propietat de la terra està més democratitzada), assembleari, independent, combatiu i nacionalista».

Aquesta definició de «nacionalisme» remarca amb èmfasi les especialitats col·lectives d'Andalusia.

Sorgit els anys 1974 i 1975 i formalment constituït l'agost de 1976 en Antequera, el SOC i la seua trajectòria són explicats així per Diego Canamero, secretari general de l'organització camperola: «Des del seu naixement, el SOC abandera la lluita i les reivindicacions dels jornal·lers. Les primeres accions consistiren a recollir firmes dels treballadors per exigir al govern les terres mal cultivades; vagues en la recol·lecció exigint convenis amb la participació dels treballadors; concentracions davant els ajuntaments per demanar diners de l'Empleo Comunitario, etc... A partir de 1978 la lluita s'endurí més: començaren a ocupar-se les primeres finques, es repartiren treballadors pels cortijos en temps d'atur, s'aturaren les màquines

Avui hi ha a Andalusia prop de 500.000 jornal·lers sense terra, un cas únic en tot l'Estat espanyol. 500.000 treballadors que malviuen i que esperen, fa ja massa temps, algun canvi en la situació. Per això, la implantació i la força dels sindicats camperols. I per això també les amargues crítiques que fan al govern espanyol, paradoxalment encapçalats per polítics andalusos, que han estat incapaços de traure profit a les enormes quantitats que el Fons de Compensació Interterritorial destina a Andalusia. Potser, com diu Diamantino García, Felipe González i Alfonso Guerra «han oblidat les seues arrels». Potser, senzillament, la política socialista és incapaç de racionalitzar la profunda transformació social que Andalusia demana, amb una ràbia massa vella i amb unes reivindicacions massa temps necessàries.